

Sigtuna kommun
sigtuna.kommun@sigtuna.se

Rektorn vid Eddaskolan
marianne.vonseth@sigtuna.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Eddaskolan
i Sigtuna kommun

Tillsyn i Eddaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sigtuna kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Eddaskolan besöktes av Skolinspektionen den 16 oktober 2013.

Fakta om skolan

Eddaskolan är en kommunal skola i kommundelen Märsta i Sigtuna kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1-6. Vid tidpunkten för tillsynen hade Eddaskolan 257 elever. Av dessa går 41 elever i förskoleklassen och 216 elever i grundskolan. I skolan finns också en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp som har 18 elever. Inriktningen på den särskilda undervisningsgruppen är långsam inlärningstakt. Skolans ledning består av en rektor som tillsammans med skolans fyra verksamhetsledare bildar skolans ledningsgrupp. Ledningsgruppen behandlar operativa och strategiska frågor av vikt för utbildningen.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 för läsåret 2011/2012 uppnådde mellan drygt 40 och 92 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i matematik. Detta resultat kan jämföras med motsvarande värden för riket som uppgick till mellan 83 och 92 procent. I ämnet svenska varierade elevernas måluppfyllelse på de olika delproven mellan 52 och 92 procent, vilket kan jämföras med de något högre värdena för riket som uppgick till mellan drygt 84 och 97 procent. Enligt skolans egna uppgifter var andelen elever i årskurs 3 som nådde de nationella målen i respektive ämne läsåret 2011/2012, 86 procent i svenska och 71 procent i matematik. Resultaten för läsåret 2012/2013 visar också på en måluppfyllelse på 97 procent i både svenska och matematik.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets statistik, för de nationella ämnesproven i årskurs 6 för läsåret 2011/2012, uppnådde mellan 59 och 75 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i matematik. Motsvarande värde för riket var högre och uppgick till mellan 81 och 91 procent. I ämnet svenska uppgick elevernas måluppfyllelse på de nationella ämnesproven till mellan 75 och 82 procent. Detta kan jämföras med de högre värdena för riket som uppgick till mellan 87 och 93 procent. I ämnet engelska uppnådde 77 procent av eleverna i årskurs 6 kravnivån

för olika nationella ämnesprov år 2012. Motsvarande värden för riket var något högre och uppgick till mellan 87 och 89 procent. Enligt skolans egna uppgifter var andelen elever i årskurs 6 som nådde de nationella målen i respektive ämne läsåret 2012/2013, 76 procent i svenska, 75 procent i matematik, 87 procent i engelska och 92 procent i geografi.

Helhetsbedömning

Eddaskolan bedöms fungera väl i förhållande till de områden som Skolinspektionen granskat. Rektorn driver skolans utveckling genom att följa upp, utvärdera, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen, både vad gäller kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet.

Särskilt stöd ges till de elever som bedöms vara i behov av det och det finns tydliga rutiner kring det särskilda stödet. För skolans särskilda undervisningsgrupp behöver skolan dock tydliggöra placerade elevers tillhörighet till ordinarie undervisningsgrupp samt säkerställa att samtliga elever i den särskilda undervisningsgruppen har åtgärdsprogram där elevens behov av att gå i gruppen framgår.

Eleverna informeras om de nationella kunskapskraven som de ska uppnå i olika ämnen och skolan upprättar individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Skolinspektionen bedömer dock att skolans individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas för att utgöra ett bättre verktyg i lärarnas arbete med att ge elever stöd och stimulans att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Av tillsynen framgår vidare att skolans elever inte har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 7 februari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Sigtuna kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att rektorn fattar beslut om särskild undervisningsgrupp enligt författningarnas krav.
- Se till att åtgärdsprogram, för elever i den särskilda undervisningsgruppen, beslutas av rektor där anges, vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att ett beslut om åtgärdsprogram får innebära att särskilt stöd ges i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) om det finns särskilda skäl. Beslut ska fattas av rektorn i samband med beslut om åtgärdsprogram. Vidare framgår av skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Enligt rektorn finns det på skolan en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp för elever med långsam inlärningstakt. Gruppen har elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Rektorn beskriver att kommunen valt att organisera det så att elever från andra skolor i kommunen, i samband med placering i gruppen, gör ett skolbyte. Detta innebär att eleverna efter skolbytet tillhör Eddaskolan. Rektorn ansvarar således för samtliga elever i den särskilda undervisningsgruppen. Rektorn uppger att alla eleverna i gruppen har ett beslut om placering i den särskilda undervisningsgruppen. Skolinspektionen har tagit del av exempel på beslut om placering i särskild undervisningsgrupp som rektorn fattat. Av beslutet framgår att placeringen i gruppen kontinuerligt ska utvärderas av rektorn, undervisande pedagoger samt vårdnadshavare minst en gång per läsår. I beslutet anges också att ett nytt åtgärdsprogram ska upprättas vid starten i den särskilda undervisningsgruppen och följas upp och utvärderas regelbundet.

Rektorn och lärarna uppger att alla elever som är placerade i den särskilda undervisningsgruppen på skolan inte har åtgärdsprogram. Rektorn anger vidare att eleverna inte har någon annan klasstillhörighet än den särskilda undervisningsgruppen. Skolan gör dock täta avstämningar och uppföljningar av elevernas placering enligt rektorn. Lärarna signalerar om någon elev i gruppen behöver en annan form av särskilt stöd eller behöver undervisas i en annan grupp. Rektorn uppger dock att eleverna har så stora behov av särskilt stöd att de i undantagsfall kan byta undervisningsgrupp. Lärarna uppger att de för eleverna i den särskilda undervisningsgruppen ibland för in åtgärder för att tillgodose en elevs behov av särskilt stöd i den individuella utvecklingsplanen och upprättar då inte ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionen konstaterar att undervisning i en särskild undervisningsgrupp är en form av särskilt stöd som, precis som alla former av särskilt stöd, kontinuerligt ska följas upp och utvärderas. Målet med stödet ska vara att eleven kan återvända till sin ordinarie klass. Skolinspektionens bedömer att då inte samtliga elever i den särskilda undervisningsgruppen har åtgärdsprogram som ligger till grund för placering samt saknar ordinarie undervisningsgrupp medför att lösningen riskerar att bli permanent.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd för den särskilda undervisningsgruppen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9-11 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Sigtuna kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven

i de ämnen som eleven får undervisning i. Vidare framgår att det i planen ska sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

På Eddaskolan finns en gemensam mall för de individuella utvecklingsplanerna. Vid Skolinspektionens dokumentgranskning av de skriftliga omdömena konstateras att det inte i alla ämnen finns en nyanserad beskrivning som tydliggör elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. I några av omdömena finns istället beskrivningar som "fortsätt att slita" och "det krävs mer från din sida". Detta gäller främst för de äldre årskurserna på skolan.

För den framåtsyftande planeringen finns det rubriker för hur skolan, eleven och föräldrarna ska arbeta mot målen. I vissa av de individuella utvecklingsplanerna är planeringen väl beskriven med konkreta insatser för skola, elev och föräldrar medan det i andra har lämnats helt blankt. Skolinspektionen bedömer således att det i vissa av de granskade planeringarna inte framgår tydligt vilka konkreta insatser som ska göras av skolan för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i innehållet i de individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Sigtuna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen får endast de lärare som är behöriga för viss undervisning bedriva undervisningen. För att vara behörig krävs att läraren genomgått den utbildning som krävs för att få behörighet.

Rektorn uppger att skolan saknar behörig lärare i ämnet trä- och metallslöjd. Rektorn har försökt rekrytera en behörig lärare men har inte fått några behöriga sökande.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan inte endast använder lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller

därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 13, 15, 18-20 skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Sigtuna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

I skollagen anges att elever i alla skolformer utom i förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodose. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Skolinspektionen kan vid intervjuer och dokumentanalys konstatera att det vid Eddaskolan inte finns någon personal som ansvarar för studie- och yrkesvägledningen, (SYV). Inte heller någon lärare på skolan används för att tillgodose elevernas tillgång till utbildnings- och yrkesvägledning, enligt rektorn.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte har tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 8 § och 2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sigtna kommun en anmärkning.

Sigtuna kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 7 februari 2014.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att de finns en plan mot kränkande behandling som anger de mål- inriktade åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga eller förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska vidare innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av skolans plan mot kränkande behandling framgår att skolan ska göra en kartläggning av elevernas trygghet. Vidare finns det uppsatta mål för att förebygga kränkande behandling under läsåret 2013/14 och åtgärder för att nå de målen. Planen innehåller dock inget resultat av en kartläggning av elevernas trygghet. Skolinspektionen bedömer därför att det är svårt att koppla de beslutade åtgärderna till skolans mål. Planen innehåller inte heller en redogörelse för hur tidigare års planerade åtgärder har genomförts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans plan mot kränkande behandling saknar uppgifter som ska ingå i en sådan plan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att bristen är att anse som ringa stannar Skolinspektionens bedömning vid en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Dhenstrand
Beslutsfattare/Utreddare

Sara Rising
Föredragande/Utreddare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.